

הקשר בין השינוי ביכולת קינסתטית והשינוי בפתיחות להתנסות בהכשרה המקצועית של תרפיסטים בתנועה

סיכמה: ד"ר דיתה פדרמן, ביה"ס לטיפול באמצעות אמנויות, אוניברסיטת חיפה.

הממצאים הראו עליה בכל המימדים של יכולת קינסתטית ובפתיחות להתנסות בקרב קבוצת הניסוי (תרפיה בתנועה). כמו כן נמצאו מתאמים מובהקים בין שינוי/עליה בקינסתזיה ושינוי/עליה בפתיחות להתנסות בקבוצה זו. נמצאו מתאמים חיוביים מעל $r = .40$ בין השינוי בארבע הקטגוריות של תנועה לשינוי בפתיחות להתנסות: מיצב הגוף, שימוש במרחב, שימוש בצורה ובמאמץ. השינוי בקינסתזיה ובפתיחות להתנסות יכול להיות תוצאה של שילוב אלמנטים תרפויטיים והתנסות תנועתית במהלך ההכשרה בתרפיה בתנועה: שילוב של התנסות בתנועה רגשית, מודעות עצמית, יכולת רפלקטיבית והבנה טיפולית ותיאורטית. התרומות הן: שכלול הכלי הטיפולי של סטודנטים לתרפיה בתנועה [שינוי בקינסתזיה], שכלול היכולת הטיפולית אצל סטודנטים לתרפיה בתנועה [שינוי בפתיחות להתנסות]. כחלק מן המחקר פיתחתי כלי אבחוני אינטגרטיבי הכולל הגדרות אופרטיביות לצפייה בפריטי תנועה, כלי הניתן לכימות, למטרת אינטייק, טיפול ואבחון.

ביבליוגרפיה

Federman, D. J. (2010). The Co-joint Change in Kinaesthesia and Openness to Experience in the Professional Development of DMT trainees. *The Arts in Psychotherapy*, 37, 27–34, (IF=0.310).

ד"ר דיתה פדרמן, ditafederman@gmail.com

"פתיחות להתנסות" הוא מושג פשוט, לכאורה, שכל תרפיסט בתנועה נתקל בו בעבודתו, אך איש לא חקר אותו בהקשר של התפתחות מטפלים בתנועה או סטודנטים להכשרה בתרפיה בתנועה.

המושג מוגדר כצורך חוזר בחיפוש פעיל אחר התנסויות, הצורך להתבונן ולהרהר בהן ולהיפתח לרעיונות חדשים לא קונבנציונליים (Costa & McCrae, 1992).

פתיחות להתנסות הוא מימד אישיותי אחד מתוך 5 מימדי אישיות בכלי לאבחון אישיותי שנקרא 'Big Five'. מימדים אחרים הם: נויירוטיות, מוחצנות, נועם ומצפוניות.

המושג, פתיחות להתנסות, נחקר על ידי רובינשטיין וסטרול (2007) אשר מצאו שאמנים הראו ערכים גבוהים של פתיחות להתנסות. הם בדקו גם רופאים, עורכי דין ובעלי מקצועות חופשיים אחרים.

אני קשרתי את המושג לתהליך ההתפתחותי של תרפיסטים בתנועה, בדקתי האם ניתן לראות התפתחות במימד אישיותי זה והאם יש לו קשר עם קינסתזיה / יכולת תנועתית.

נראה ששינוי באחד יכול לחזק שינוי באחר, כך שניתן לחזק יכולת תנועתית ולקבל שינוי בפתיחות להתנסות ולהיפך. המחקר בדק את השינוי בקינסתזיה, השינוי בפתיחות להתנסות (OPE), והקשר ביניהם בהכשרה המקצועית של תרפיסטים בתנועה. נערך מחקר שדה, מחקר אורך של שנה אחת, לפני-אחרי. הנבדקים הם 62 סטודנטים דוברי עברית. 22 סטודנטים לתרפיה בתנועה, 20 לתרפיה באמנות, 20 סטודנטים הלומדים מדעי הסביבה. נעשה שימוש בטריאנגולציה של שיטות מדידה לקינסתזיה: תצפיות על תנועה חופשית והערכת התנועה בעזרת טבלת מימדים המבוססת על המושגים של לאבאן (LMA), הערכות מורים. פתיחות להתנסות נבדקה בעזרת שאלון סטנדרטי לדיווח עצמי – Big Five.